

Standardy ochrony małoletnich

**w Urzędzie Gminy
Mszana**

ZARZĄDZENIE NR AEI.0050.140.2024

Wójta Gminy Mszana

z dnia 06.08.2024 r.

ZARZĄDZENIE NR AEI.0050.140.2024

Wójta Gminy Mszana

z dnia 06.08.2024 r.

w sprawie wprowadzenia „Standardów ochrony małoletnich”

Na podstawie art. 22b i 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560), w związku z ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606) zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Wprowadza się „Standardy ochrony małoletnich”, zwane dalej Standardami.
2. Zobowiązuje się osoby realizujące lub korzystające z działalności, o której mowa w art. 22b pkt 2 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – szczególnie w zakresie dotyczącym opieki podczas praktyk uczniowskich w Urzędzie Gminy Mszana oraz opieki podczas dowozu małoletnich do jednostek oświatowych przeznaczonych dla dzieci z niepełnosprawnościami – organizowanej przez Urząd Gminy Mszana – do zapoznania się z dokumentem i postępowanie zgodnie z jego zapisami.
3. Fakt zapoznania się z dokumentem i zobowiązanie do jego przestrzegania wymaga podpisania stosownego oświadczenia.

§ 2

„Standardy ochrony małoletnich” stanowią załącznik do zarządzenia.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 2024 r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Rozdział 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Ilekroć mowa o:

- 1) ustawie należy przez to rozumieć ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560);
- 2) urzędzie należy przez to rozumieć Urząd Gminy Mszana;
- 3) wójtowi należy przez to rozumieć Wójt Gminy Mszana;
- 4) dziecku należy przez to rozumieć małoletniego, w stosunku do którego Urząd Gminy Mszana jest organizatorem działalności określonej w art. 22b pkt 2 ustawy (szczególnie w zakresie organizacji praktyk szkolnych, opieki podczas dowozu małoletnich do jednostek oświatowych przeznaczonych dla dzieci z niepełnosprawnościami);
- 5) krzywdzeniu dziecka należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbanie;
- 6) personelu należy przez to rozumieć każdego pracownika urzędu bez względu na formę zatrudnienia (umowa o pracę, umowa zlecenia itp.), współpracownika, stażystę, wolontariusza, praktykanta lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań w urzędzie ma kontakt z dziećmi;
- 7) opiece dziecka należy przez to rozumieć rodzica
lub opiekuna prawnego, a także rodzica zastępczego;

§ 2. 1. Standardy ochrony małoletnich to zasady dotyczące zabezpieczenia dzieci przed wszelkimi formami krzywdzenia, zaniedbania, wykorzystania czy przemocy.

2. Standardy ochrony małoletnich określają:

- 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
- 2) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
- 3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”;
- 4) zasady przeglądu i aktualizacji standardów;
- 5) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu urzędu do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
- 6) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;

- 7) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
 - 8) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego;
 - 9) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
 - 10) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet;
 - 12) zasady ustalania planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia.
3. W standardach uwzględnia się sytuację dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Rozdział 2. Zasady bezpiecznej relacji małoletni – personel

- § 3. 1. Personel (w zakresie opieki nad praktykantami odbywającymi praktyki szkolne w Urzędzie Gminy Mszana oraz podczas dowozu małoletnich do jednostek oświatowych przeznaczonych dla dzieci z niepełnosprawnościami), traktuje małoletnich z szacunkiem oraz uwzględnia ich godność i indywidualne potrzeby związane z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
2. Personel traktuje dzieci równo bez względu na ich płeć, sprawność lub niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
3. Małoletni mają obowiązek m.in.:
- 1) przestrzegać zasad dotyczących sposobu zachowania, w tym zasad bezpieczeństwa;
 - 2) słuchać i reagować na polecenia personelu;
 - 3) szanować mienie, zachowywać porządek i czystość;
 - 4) szanować prawa innych;
 - 5) akceptować wzajemną indywidualność;
 - 6) przestrzegać zakazu opuszczania miejsca bez zgody personelu;
 - 7) informować o oczekiwaniach, potrzebach, problemach i niebezpieczeństwach.
4. Komunikaty bądź działania personelu wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci.
5. W komunikacji z dziećmi personel zachowuje cierpliwość i szacunek.
6. Personel powinien zapewnić dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć personelowi.
7. Personel szanuje prawo dziecka do prywatności.
8. Nie wolno personelowi utrzymywać wizerunku dziecka dla potrzeb prywatnych (np. filmować, nagrywać głos, fotografować).
9. Personelowi nie wolno:
- 1) proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci;

- 2) wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub jego opiekunów;
 - 3) stosować działań przemocowych wobec małoletniego.
10. Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu jeśli:
- 1) jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie np. ze względu na strach, smutek, tęsknotę za opiekunem itp.;
 - 2) jest ochroną przed upadkiem, atakiem lub inną szczególną sytuacją np. w sytuacji napadu złości i fizycznej agresji oraz zachowań zagrażających dziecku lub innym dzieciom;
 - 3) jest sposobem na realizację zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.
11. Kontakt personelu z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych, opiekuńczych lub wychowawczych.
12. Dopuszcza się do celów organizacyjnych tworzenia grup społecznych w systemach komunikacyjnych pod warunkiem, że jest on kontrolowany przez opiekuna i odbywa się za zgodą rodziców (prawnych opiekunów).

Rozdział 3. Zasady i procedury podejmowania interwencji i składania zawiadomień

- § 4. 1. Personel w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na dobrostan małoletniego oraz czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.
2. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, personel ma obowiązek:
- 1) wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała wymagające interwencji medycznej;
 - 2) poinformować wójta lub wyznaczoną przez niego osobę o zdarzeniu lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego;
 - 3) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.
3. Wójt lub wyznaczona przez niego osoba o zaistniałej sytuacji informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (np. prokuratury, policji, sądu rodzinnego, ośrodka pomocy społecznej) w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji.
4. Po poinformowaniu opiekunów o ww. czynnościach, wójt lub wyznaczona przez niego osoba składa odpowiednie zawiadomienie do wskazanej instytucji.
5. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec małoletniego przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego wójt lub wyznaczona przez niego osoba składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury.
6. W przypadku każdej interwencji związanej z krzywdzeniem dziecka, personel urzędu ma obowiązek zachować tajemnicę, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział 4. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów oraz zasady ich udostępniania

§ 5. 1. Wdrażanie działań dotyczących „Standardów ochrony małoletnich” podlega okresowej analizie i w miarę potrzeb modyfikacji.

2. Osoba wyznaczona, co najmniej raz na dwa lata dokonuje oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb, zgodności z przepisami oraz proponuje konieczne zmiany.

3. W ramach oceny dokonywana jest analiza poziomu realizacji Standardów.

4. Z przeprowadzonej oceny sporządzany jest pisemny protokół.

§ 6. 1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem Standardów są udostępniane personelowi przed rozpoczęciem wykonywania zadań lub w terminie 30 dni od ich rozpoczęcia.

2. Personel potwierdza pisemnie zapoznanie się z ww. dokumentami.

3. Małoletni oraz ich opiekunowie otrzymują do zapoznania się i potwierdzenia ich stosowania – procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem Standardów.

4. Opiekun dowożonego dziecka, opiekun praktykanta potwierdza pisemnie zapoznanie się z ww. dokumentami.

§ 7. Procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem Standardów udostępnione są na stronie internetowej urzędu oraz wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.

Rozdział 5. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu i przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach lub udzielenie wsparcia

§ 8. 1. Za przygotowanie personelu do stosowania standardów oraz zasad i procedur opisanych w „Standardach ochrony małoletnich” odpowiada wójt lub osoba przez niego wyznaczona osoba, która odpowiada także za nadzór nad realizacją zasad i procedur, w tym działania interwencyjne.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1 m.in.:

1) przekazuje do zapoznania personelowi „Standardy ochrony małoletnich”;

2) zbiera indywidualne oświadczenia o zapoznaniu i stosowaniu zapisów „Standardów ochrony małoletnich”. Treść oświadczenia stanowi załącznik nr 1 do Standardów ochrony małoletnich;

3) przyjmuje zgłoszenia o podejrzeniu krzywdzenia dziecka i podejmowanie działań interwencyjnych;

4) prowadzi niezbędną dokumentację np. kartę interwencji, rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego oraz interwencji – z wykorzystaniem załączników nr 2 i 3 do Standardów ochrony małoletnich.

3. Zadania pracowników wiążą się głównie z opieką nad praktykantami, pomocą w zakresie bezpiecznego dowozu do szkół dla uczniów z niepełnosprawnościami i budowaniu pozytywnych relacji z innymi dziećmi i opiekunem.

4. Plan wsparcia małoletniego obejmuje różne formy pomocy w tym prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną.

5. Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:

- 1) zainicjowanie działań interwencyjnych jeśli istnieje taka konieczność;
 - 2) współpraca z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu pomocy;
 - 3) diagnoza, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych.
6. Dokumentacja dotycząca incydentów przechowywana jest w urzędzie w Referacie Administracji, Edukacji i Informacji.

Rozdział 6. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

- § 9. 1. Małoletni mają obowiązek odnosić się z szacunkiem do innych małoletnich, dbać o bezpieczeństwo własne i innych, szanować cudzą własność.
2. Małoletni mają obowiązek informowania pracowników urzędu o wszelkich formach agresji i przemocy fizycznej, słownej lub psychicznej.
 3. Małoletni powinni, w miarę możliwości, zapobiegać aktom agresji i wandalizmu oraz w miarę możliwości, wspierać osoby dotknięte przemocą.
 4. Małoletnim nie wolno posiadać żadnej broni, noży i innych ostrych narzędzi, oraz substancji zabronionych (np. papierosów i e-papierosów, alkoholu, substancji psychoaktywnych, napojów energetycznych).
 5. Małoletnim nie wolno utrzymywać wizerunku ani nagrywać innych osób.
 6. W relacjach między małoletnimi niedozwolone jest stosowanie agresji fizycznej, słownej i psychicznej, a w szczególności: wszelkich form bicia, popychania, uderzania, zastraszania, niszczenia cudzego mienia, grożenia, wyśmiewania, obrażania, wyzywania, rozpowszechniania plotek i obraźliwych informacji, używania wulgaryzmów, wyłudzenia, kradzieży, szykanowania i znęcania się.

Rozdział 7. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

- § 10. 1. Urząd Gminy Mszana, nie zapewnia dzieciom dostępu do Internetu.
2. Infrastruktura sieciowa Urzędu Gminy Mszana nie umożliwia dostępu do Internetu, dzieciom, w czasie praktyk.

Rozdział 8. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

- § 11. 1. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza:
- 1) krzywdzenia przez osoby dorosłe, niebędące rodzicami tj. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, jest pokrzywdzony innymi typami przestępstw, doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie) lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie), doświadcza innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze) należy:
 - a) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
 - b) powiadomić wójta lub wyznaczoną przez niego osobę o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;

c) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego oraz interwencji.

2. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez osoby nieletnie:

1) doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie należy:

- a) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- b) powiadomić wójta lub osobę przez niego wyznaczoną, odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;
- c) przeprowadzić rozmowę z rodzicami małoletnich uwikłanych w przemoc;
- d) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego oraz interwencji.

2) doświadcza ze strony innego małoletniego jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. szarpanie, popychanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. niestosowne komentarze) należy:

- a) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- b) powiadomić wójta lub wyznaczoną przez niego osobę, a w przypadku powtarzających się zdarzeń powiadomić osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;
- c) przeprowadzić rozmowę osobno z rodzicami małoletniego krzywdzącego i krzywdzonego;
- d) opracować plan pomocy małoletniemu (indywidualnie lub w zespole);
- e) w przypadku powtarzających się zdarzeń dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego oraz interwencji.

3. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez rodzica(-ów), opiekuna(-ów) lub innych członków rodziny:

1) doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie należy:

- a) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego;
- b) powiadomić wójta lub osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;
- c) przeprowadzić z podejrzanym rodzicem/opiekunem „rozmowę interwencyjną” i poinformować go o dalszych krokach;
- d) przeprowadzić z rodzicem, który nie jest podejrzany „rozmowę miękką” i poinformować o dalszych krokach;
- e) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego oraz interwencji.

2) jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw należy:

a) powiadomić wójta lub wyznaczoną przez niego osobę oraz osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;

b) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego oraz interwencji;

3) doświadcza zaniedbania lub rodzic/opiekun małoletniego jest niewydolny wychowawczo (np. małoletni chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej) należy:

a) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego;

b) powiadomić wójta lub osobę przez niego wyznaczoną oraz osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;

c) porozmawiać z rodzicem/opiekunem;

d) powiadomić o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub materialnego;

e) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego oraz interwencji;

4) doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze) należy:

a) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego;

b) powiadomić wójta lub osobę przez niego upoważnioną oraz osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;

c) przeprowadzić rozmowę z rodzicem;

d) powiadomić o możliwości wsparcia psychologicznego;

e) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego oraz interwencji.

5. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, o krzywdzeniu małoletniego każdorazowo należy wypełnić Kartę interwencji, stanowiącą załącznik nr 2 do Standardów ochrony małoletnich.

..... miejscowość, data

Oświadczenie o zaznajomieniu się i przyjęciu do stosowania Standardów ochrony małoletnich obowiązujących w Urzędzie Gminy Mszana

.....
*Imię i nazwisko rodzica/pracownika**

.....
Imię i nazwisko dziecka

Ja, niżej podpisana(-y) rodzic dziecka, pracownik*
..... (forma zatrudnienia – np. umowa o pracę, zlecenia, stażysta itp.)
oświadczam, iż w całości zapoznałam(-em) się z dokumentem „Standardy ochrony małoletnich”
w Urzędzie Gminy Mszana i zobowiązuję się do przestrzegania ustalonych standardów oraz stosowania
zasad i procedur.

.....
(podpis)

*niepotrzebne skreślić

Karta interwencji

1. Numer karty:/.... rok
2. Data założenia karty:
3. Imię i nazwisko dziecka:
4. Data urodzenia dziecka:
5. Adres zamieszkania dziecka:
6. Przyczyna interwencji, forma krzywdzenia:
.....
.....
.....
7. Osoba zawiadamiająca o krzywdzeniu dziecka:
.....
.....
.....
8. Data i opis podjętych działań:
.....
.....
.....
9. Spotkanie z rodzicami/opiekunami dziecka:

data	opis spotkania	podpisy osób uczestniczących w spotkaniu

10. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe):

- 1) zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
- 2) inny rodzaj interwencji (jaki?)
.....

11. Dane dotyczące zawiadomienia (nazwa organu i data):

data	nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję

12. Wyniki interwencji (działania podmiotów, jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach):

data	nazwa organu	podjęte działania

*Załącznik nr 3 do Standardów ochrony małoletnich:
Rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń
zagrożających dobru małoletniego oraz interwencji*

**Rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrożających dobru małoletniego
oraz interwencji**

lp.	data	przedmiot	kogo dotyczy	kto zgłosił	numer karty interwencji